

PERSBERICHT
Brussel, 2 december 2022

Art Nouveau Brussels 2023 : het jaar van de art nouveau in Brussel

In 1893 werd in Brussel het Tasselhuis ingehuldigd. Het iconische ontwerp van Victor Horta werd meteen het allereerste art-nouveaugebouw. Vandaag, 130 jaar later, vind je overal in Brussel gebouwen, meubels, objecten en kunstwerken die onder de noemer 'art nouveau' vallen. Ter gelegenheid van die 130ste verjaardag plaatst het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het jaar 2023 in het teken van de kunststroming. Twaalf maanden lang valt er in Brussel niet te ontsnappen aan art nouveau.

De art-nouveaustijl ontstond rond 1893 met de bouw van het Tasselhuis in Brussel. Hiermee vatte architect Victor Horta perfect samen waar art nouveau voor staat: kleuren, ijzerwerk, mozaïeken, glas-in-lood en de alomtegenwoordigheid van het licht. Het huis werd een totaalkunstwerk. Art nouveau zat in alle elementen vervat: **architectuur, meubels, tapijten, decoratieve voorwerpen, sieraden, affiches**, enz. Naast de architecturale en decoratieve aspecten was art nouveau vooral een ideologische stroming. De kunstenaars, architecten en ambachtslieden van die tijd reageerden tegen de toenemende industrialisering en pleitten voor **een terugkeer naar de natuur, naar de kwaliteit en de duurzaamheid van gefabriceerde voorwerpen**, maar ook voor **schoonheid** als levensideaal.

Brussel, hoofdstad van de art nouveau

Het programma van Art Nouveau Brussels 2023 geeft blijk van een duidelijke ambitie: Brussel op de kaart zetten als hoofdstad van de art nouveau.

«Art nouveau vind je op elke straathoek in ons gewest. Met meer dan duizend gebouwen in art-nouveaustijl behoort het tot de dagelijkse realiteit van de Brusselaars en is Brussel zonder enige twijfel DE hoofdstad van de art nouveau. Het ambitieuze en veelzijdige programma van het Jaar van de art nouveau is een **verrijking van het al uitgebreide culturele en toeristische aanbod** van ons gewest en versterkt de toeristische aantrekkingskracht van Brussel in heel 2023,» stelt minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest **Rudi Vervoort**.

« Brussel is de art-nouveauroofdstad en dat gaan we de komende maanden, maar ook op lange termijn, aan iedereen duidelijk maken. Het komende jaar staan heel wat evenementen gepland en gaat een hele reeks gebouwen open. We willen de art-nouveaparels aan zoveel mogelijk mensen laten zien. De Brusselaars kunnen trots zijn op hun erfgoed. Ik ben blij dat ik dit **goedgevulde programma** dat zich over heel 2023 uitstrekt, kan voorstellen,» aldus **Pascal Smet**, staatssecretaris voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, bevoegd voor stedenbouw en erfgoed.

« Over de hele wereld staan de steden aan de wieg van vernieuwing en zijn ze een broeinest van innovatie. Zo ontstonden in Brussel art nouveau en art deco. Overal in de stad vind je kunst- en architectuurparels uit deze stromingen. Daarom is de art-nouveaustrategie die we hier uitwerken **zo belangrijk voor het imago van Brussel**», besluit **Sven Gatz**, minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevoegd voor het imago van Brussel.

Een goedgevulde, toegankelijke en inclusieve programmering

Art Nouveau Brussels 2023 is een gezamenlijke organisatie van **urban.brussels, visit.brussels en hun partners**. Onder de verantwoordelijkheid van Paul Dujardin, de commissaris van het art-nouveaustjaar, werden alle partners de afgelopen maanden gemobiliseerd. Bedoeling was een uitgebreid en gevarieerd programma samen te stellen.

« Het gaat echt om een project voor de lange termijn. Dat willen we zo transversaal mogelijk uitwerken met alle betrokkenen over alle sectoren. Het is de bedoeling om een stap verder te gaan dan de louter klassieke en contemplatieve benadering van art nouveau. Met dit programma leggen we de focus op specifieke thema's, stimuleren we het debat en **werpen we denkpijpen op rond actuele maatschappelijke kwesties** zoals duurzaamheid, inclusie en innovatie," legt Paul Dujardin, de commissaris van Art Nouveau Brussels 2023, uit.

Het programma brengt belangrijke erfgoedelementen onder de aandacht. Dat gebeurt met een vernieuwd en versterkt museumaanbod, heel wat grote tentoonstellingen, feestelijke evenementen, rondleidingen, conferenties, publicaties en internationale partnerschappen.

Een nieuw museum : het Hannonhuis.

Deze **art-nouveauparel** was enkele jaren gesloten voor het publiek. Maar in 2023 gaan de deuren weer open. Het Hannonhuis werd gebouwd door Jules Brunfaut voor Edouard Hannon, een estheet en verzamelaar. De architectuur, de meubels en de decoratie zijn ronduit uitzonderlijk. Op de eerste verdieping van het gebouw komt er een tijdelijke tentoonstelling over de Belgische art nouveau (Hankar, Serrurier-Bovy en van de Velde).

Een nieuwe art-nouveauroute in het Museum voor Kunst en Geschiedenis

Na de reconstructie van de juwelierszaak van Wolfers, ontworpen door Victor Horta, zorgt het Museum voor Kunst en Geschiedenis voor nog meer art nouveau. Twee nieuwe zalen worden volledig gewijd aan de 19e en 20e eeuw. In het najaar 2023 komt er ook een gloednieuwe art-nouveauroute. Die leidt je langs **uitzonderlijke stukken** zoals de beroemde wintertuin die Victor Horta voor Jean Cousin ontwierp.

Een interpretatiecentrum voor art nouveau : het Van Eetveldekantoor:

Het Van Eetveldehuis, gebouwd door Victor Horta, is een uitzonderlijk gebouw dat op de UNESCO-werelderfgoedlijst staat. Het linkerdeel is onlangs aangekocht door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met de bedoeling er een **interpretatiecentrum voor art nouveau** uit te bouwen. Het wordt een plaats voor dialoog met hedendaagse kunst en voor onderzoek en debat, onder meer door het kolonialisme in vraag te stellen. Het Van Eetveldehuis is ook strategisch gelegen, ideaal om dienst te doen als **informatiepunt** van het Jaar van de art nouveau. Het zal meerdere dagen per week open zijn voor het publiek en er zullen heel wat activiteiten plaatsvinden (lezingen, workshops, enz.). De bezoekers kunnen ook het voormalige kantoor van Edmond Van Eetvelde bezoeken en meer te weten komen over de Brusselse art nouveau aan de hand van een tentoonstelling over de belangrijkste momenten van deze beweging en over de link met kolonisatie.

Grote feestelijke evenementen

Grote evenementen zoals het **Bright Festival** (16 tot 19 februari) en het **Irisfestival** (6 en 7 mei) krijgen uitonderlijk een art-nouveau-insteek. Het **BANAD-festival** (11 tot en met 26 maart) en de **Heritage Days** (16 en 17 september), twee evenementen die rond iconische gebouwen draaien, zullen hun programma uitbreiden. Verder zullen heel wat events in het teken van art nouveau staan zoals **BRAFA** (januari), de **Lente op de Begraafplaatsen** (mei) en het **Artonovfestival** (oktober).

Iconische gebouwen en collecties die het hele jaar door toegankelijk zijn

Een groot aantal gebouwen en collecties wordt op bepaalde momenten doorheen het jaar toegankelijk. Er zijn er ook die het hele jaar door open zijn. Het gaat om zeven meesterwerken van Victor Horta: het **Hortamuseum**, het **Solvayhuis**, het **Van Eetveldehuis**, het **Autriquehuis**, het **Stripmuseum**, het **Paviljoen van de Menselijke Driften** en de **Juwelenwinkel Wolfers Frères** (dankzij het Museum voor Kunst en Geschiedenis). In twee andere musea kunnen bezoekers bijzondere architectuur en collecties bewonderen: het **Muziekinstrumentenmuseum** en het **Fin-de-Sièclemuseum**. Twee musea tonen het dagelijkse leven van kunstenaars en verzamelaars uit die tijd: het **Cauchiehuis** en het **Hannonhuis**.

Tentoonstellingen

Uiteraard focust Art Nouveau Brussels 2023 ook op het werk van Victor Horta, onder meer met de expo's "Victor Horta and the Grammar of Art Nouveau" in **BOZAR** (oktober tot januari 2024) en "Victor Horta versus Art Nouveau. Horta's vocabulary" in het **Hortamuseum** (maart tot december). Er komt ook een interactieve beleving rond de stenen van de gevel van het **Aubecqhuis**. Het Stocletpaleis, een iconisch Brussels gebouw, krijgt ook extra aandacht

met de tentoonstelling "Josef Hoffmann. Beyond Beauty and Modernity" (oktober tot april 2024) in het **Museum voor Kunst en Geschiedenis**.

Een aantal partners pakt het thema vanuit verschillende invalshoeken aan. Zo krijg je een originele kijk op hun collecties. Een overzicht van de andere tijdelijke tentoonstellingen: **Museum van de Stad Brussel**: "Back to Nature 1900" (van februari tot oktober), **Association du Patrimoine Artistique**: "De geest van art nouveau, foto's van Gilbert De Keyser" (van februari tot april) en "**Victor Van Dyck, decoratieschilder (1862-1943)**" (van mei tot juli), **CIVA**: "The Unmade Pavilion" (werktitel) (maart tot september), **Autriquehuis**: "Privat Livemont Flower Power" (maart 2023 tot januari 2024), **BELvue Museum en Koning Boudewijnstichting**: "Art nouveau. Meesters van bij ons" (werktitel) (mei tot oktober), **Design Museum**: "Resonanties: ontmoetingen tussen art nouveau en plastic design" (van september 2023 tot januari 2024), **Belgisch Stripcentrum**: "Strips en art nouveau" (van september 2023 tot januari 2024), **MAD**: "Jaime Hayon" (van september 2023 tot januari 2024), **Train World**: "Horta, Van de Velde & Friends" (van oktober 2023 tot juni 2024) en "From Art Nouveau to Fashion" van het **Museum voor Mode en Kant in het Hortamuseum** (van november 2023 tot januari 2024).

In de **Sint-Gorikshallen** wordt de hele jaarprogrammering gewijd aan art nouveau. Er komen dan ook heel wat activiteiten rond verschillende thema's. Zo komt er een aantal speciale tentoonstellingen. De eerste in de reeks is "Art nouveau tentoongesteld!" Ook andere tentoonstellingslocaties zullen deelnemen aan het art-nouveaujaar door werken uit hun collecties uit te lenen. Onder meer **KBR**, het **Design Museum Gent** en het **Museum van Elsene** doen mee.

Rondleidingen, lezingen, workshops en publicaties

Het hele jaar door organiseren de culturele partners (musea, gemeenten, gidsenverenigingen en andere organisaties) rondleidingen in het hele gewest. Er komen ook rondleidingen met gids in gebouwen (privéhuizen, scholen, enz.) en op bouwsites. Daarnaast zijn er heel wat conferenties en verschillende publicaties in voorbereiding.

Een programma dat toegankelijk is voor alle doelgroepen

Naast de constante aandacht voor inclusie en toegankelijkheid in het hele programma zijn bepaalde initiatieven speciaal gericht op specifieke doelgroepen zoals scholen, visueel gehandicapten en personen met beperkte mobiliteit.

Brussel, vertrekpunt van het internationale Art Nouveau Network

Een aantal Belgische steden en instellingen doet ook mee met het art-nouveaujaar. Buiten Brussel zijn er namelijk heel wat natuurlijke partners die door hun erfgoed met de Belgische hoofdstad zijn verbonden. Ook buiten onze grenzen zijn er veel internationale delegaties betrokken dankzij tentoonstellingen en ontmoetingen die de banden tussen hun landen van

herkomst en de Brusselse art nouveau in de verf zetten. Tijdens het Jaar van de art nouveau zullen de 18 steden die deel uitmaken van het Réseau Art Nouveau Network (RANN), waarvan Brussel stichtend lid is, bij verschillende gelegenheden hun art-nouveaupatrimonium voorstellen.

De Art Nouveau Pass aangepast

In 2023 wordt de Art Nouveau Pass aan het programma aangepast en komen er kortingen voor tijdelijke tentoonstellingen en rondleidingen die aan art nouveau zijn opgehangen.

Verlichtingsplan voor iconische gebouwen

In samenwerking met Sibelga verlicht het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de gevels van **vijf iconische art-nouveaugebouwen** in Brussel: het Solvayhuis, het Hannonhuis, het Hortamuseum, het Cauchiehuis en het Van Eetveldehuis.

Het volledige programma vind je terug op www.artnouveau2023.brussels

Perscontacten :

visit.brussels - Jeroen Roppe – j.roppe@visit.brussels, 0476/61.60.99

urban.brussels – Alice Graas – agraas@urban.brussels, 0470/39.41.46